

הישג לכוריאוגרפים ישראלים

הכורה החדשה ב, באלט בתי "השבע" — המכילה תוכנית מלאה של טהרת הכוריאוגרפיה הישראלית — באה לא רק להדגים את התיקדות קדמות הלהקה הזאת; מעידה היא על "קפיצת הדרג" של אמנות המחול הישראלית בכלל — תוך שנים מועטות — והישגיה הכוללים.

אם עד שנת 1960 פעלו בארץ הלהקות-ריקוד זעירות, במסגרת הן סטודיות של כוריאוגרפים בודדים, וקהלן היה מוגבל עד כדי גיחוך (הופעה — פעם בשנה), הרי השנתה עתה התמונה לחלוטין. הן באלט האמנותי מרחיב השפעתו וכובש לו קהל מעל למצופה — בכל חלקי הארץ.

המיפנה חל עם הופעתה של ה"כוריאוגרפיה האמריקנית הנודעת, מרתה גראהם, אשר כמו אנה סור קולוב נתנה את ההדפסה להתפתחות הדינאמית של המחול הישראלי. במשך תקופה קצרה פעל אצל לנו, "תיאטרון הלירי" של סוקר לוב, אך מיד עם סגירתו לפני 3 שנים, נוסד הבאלט "בתישבע", והוכיח בעליל, כי אפשר לקיים אצלנו להקה קבועה של מחול אמנותי, ברמה גבוהה וכושר מקצועי טכני מעולה. הבאלט הזה הוציא מקרבו לא רק מבצעים שאינם נופלים במאומה מעמיתיהם ב"חול", אלא גם כוריאוגרפים מוכשרים, שיצירותיהם ראיות להערכה חיובית ביותר.

השבוע נזכה למאורע מיוחד ב"מינו" — ערב של כוריאוגרפיה ישראלית, אשר ימחיש, כאמור, את המעבר מתוכנית שכולה פרי, "עמל זר", לתוכנית, שכולה יצירה עצמית ומקורית.

★

שני מחולות חדשים יבוצעו ב"ערב ההגיגי הזה: "פרה עיוורת", מאת רנה שינפלד, ו"צו הרשות" מאת אהוד בן-דוד. מלבד אלה יוצגו המחולות, "אדם וחווה" לפי הכוריאוגרפיה של אשרה אלקיים, ו"שנים באוהל" מאת רנה גלוק — שתיהן על נושאים "נכבדים". רנה שינפלד, ילידת תל-אביב, אינה פנים חדשות לקהל שוחרי המחול, רקדנית מצויינת ונאה זו "עשתה" כבר בעבר את המחול

"בתישבע" (למוזיקה של מרדכי סתר) וכן — במסגרת הסטודיו שלה — את "פורטרט האשה", "קופידון", "דמויות", "פאדו" — מחול שנבחר להצגה בקונצרט ב"ביה"ס ג'ולארד בניו-יורק.

באולפן בינלאומי זה השתלמה רנה שינפלד בטרם הקימה את ה"להקה שלה, לפני שיצאה שנית להשתלמות בארה"ב (במילגט משרד החינוך והתרבות) בסטודיו של מרתה גראהם וב"מטרופוליטן אופ"רה", והופיעה באנסמבל של פרל לאנג — ולאחר שלמדה את תורת המחול — תחילה אצל רנה גלוק ומיאה ארבטובה.

עכשיו — אומרת לנו רנה שניפלד על עבודתה — נסיתי את כוחי ביצירה, שהיא שונה במהותה מ"בתישבע" וממחולות אחרים. את

רנה שינפלד ב"נכבדי הלב" של מרתה גראהם

השם "פרה עיוורת" נטלתי ממשחק ילדים רגיל, שהומצא בוודאי ע"י הוואטונים עצמם. הילדים קושרים את עיניהם במטפחת ומחפשים אחד את חברו. מצאתי, כי יש במצב זה של גיושונים באפלה משהו מאגי ובמקצת פארדוקסאלי: ה"עיוור רואה" כאילו רחוק יותר — מעבר למציאות. כאילו שמר מ"חתת לעפעפיו איזשהו סוד על גורל" לו ישקל האדם. שינתית את כללי המשחק, אך השארתי את הרעיון הזה. כל המשתתפים אצלי הם

רעולי-פנים, ורק אחד מהם פוקח את עיניו ומספר את סיפורו. ה"מעשיה היא סמלית, ותוכנה הוא חלום בעל משמעות, העשוי אולי להפיח אמונה ואופטימיות בחיי אנוש, למרות כשלונותיו ואכזביו תויו. שכן לא במעט — גורלו של האדם הוא עיוור, לדאבוננו אם כן — מסכמת הכוריאוגרפית —

בתישבע מאת סטפאן גלברט בתישבע

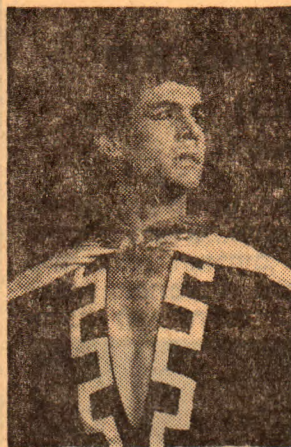
יש במחול החדש שלי משחק בתוך משחק. התחום בין עולם הדמיון והמציאות מטושטשת; המשחק מ"קיע לשעה את חוקי המציאות... יש שלוש אפיונות ב"פרה ה"עיוורת": בתמונה "משחק בבא" לוח" מראה אני, כי קיים הרצון הטבעי להמשיך ב"משחק", אפילו כשהבאלון מתפוצץ... דחפים פנימיים קובעים רבות בחיים, ועל כך מספרים ה"סיבובים" הבאים של המשחק, "דואט אהבה", ועל חבל בקרקס" המחול כולו אינו טראגדיה ואינו קומדיה, אלא בבוואת החיים... צורתו קלה ושובבנית כמו המשחק; סגנונו חדיש ותנועתו זורמת כנחת בתוך אפיקי ה"עלילה.

משתתפים בו 10 רקדנים, וב"תפקידים המרכזיים: גליה גת, משה אפרתי, נורית שטרן ודסי הורי. רנה שינפלד עצמה אינה משתתפת בו.

★

"צו הרשות" הוא מחולו הראשון של הרקדן הצעיר, ה"צבר", אהוד בן-דוד. שיחתה עמו מדגיש שה פוליטית, ולכן יצירתו מגמתית במקצת. כנושא לריקוד הוא בחר סיפור, המדגיש את זכותו של הפרט להביע דעתו בחופש מוחלט ולהיות את חייו לפי מצפוננו ו"השקפתו, ולא על-פי תכתיבים מג"בוהי האדם הוא למעשה בורג ב"חברה — וזה, כמובו חשובה יותר ממנו; אבל — מצוין א. בן-דוד

— רשאי הפרט להביע את מחשבתו נגד הכפייה. העלולה להח"ניק את רצונו וכבודו. "צו הרשות" מבוסס על הטר"גדיה הקלאסית, "אנטיגונה", המב"ליטה את הרעיון הזה. אנטיגונה מפירה את צו המלך קריאון, וקוברת את אחיה, ביודעה מראש, כי היא תבוא על עונשה ואילו השליט מתעלם ממניעיה האישיים ופועל לפי האינטרסים של הכלל והמדינה. אך מותה של המהפכנית, אשר לא השלימה עם המוסכמות, ממיט אסון על כל בית קריאון. במחזה מצא הכוריאוגרף יסו"דוה, שאפשר לשקפו במחול, ו"הוא העלה אותם על דרך תיאטר"לית, תוך הבלטת מיקצבים ותנו"עות. הריקוד מבוצע על רקע של טקסטים (עזריה רפפורט) ומוזיקה (דניאל שליט); התלבוש"הן

אהוד בן-דוד בקריאון ב"צו הרשות"

תיאטרליות, מרמוזות. אהוד בן-דוד השתלם במחול אצל מיא ארבטובה ובסטודיו של רנה שחם. לפני "באלט בתישבע" הוא חלק בבאלט של "גברתי הנאוה".

מה נשמע בתיאטרון החיפני

על קרשי התיאטרון העירוני ב"חיפה מוצג עתה המחזה "שלוש אחיות" לאנטון צ'יכוב, הקוצר הצי"לחה. אך בעתידעונה אחת מתנ"לות בו גם חזרות על שני מת-

זות נוספים: "מאראסאד" — המ"בויים בידי יוסף מילוא, ויופיעו בו כשחקנים-אורחים אבנר חזקיהו ו"שלמה ברישביט — וקרא לי "סימקה" לנתן שחם. הבכורה של המחזה השני צריכה היתה להת"קיים בימים אלה, אולם בגלל סי"בות שונות היא נדחתה לתאריך מאוחר יותר. במקומה יעלה התי"אטרון למנוייו את... "טאנגו" מאת סלאבומיר מרוז'ק, בביצוע צוות "הבימה".

הסכם על כך הושג בימים אלה בין שני התיאטרונים, ו"הבימה" תצא לחיפה להופעות-אורח כבר בשבוע הבא.

בכמה שורות

★ באופרה הישראלית מוצגת השבוע יצירתו המפורסמת של דוניצטי — "לוציא די לאמרור". אופרה איטלקית זו מועלית זו ה"פעם הראשונה בארץ, ובווימה ב"ידי אידס דה-פיליפ, כציון הגיגי ליובל ה-20 של האופרה, בהג"הלתה.

★ במועון "הירקון 73" הו"פיעה לראשונה להקת "החלונות הגבוהים" המורכבת מהזמרים א"ריק איינשטיין, ג'וזי כץ ושמואל קראוס. בתורש הבא תצא הלהקה ללונדון כדי להוציא את תקליטה ה"ראשון.

★ ביוזמת המדור-התיאטרון שליד המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות והסתדרות-המורים, נערך בתל-אביב סימפוזיון על תיאטרון ילדים. השתתפו: אורנה פורת (הקאמרי"), חנוך פו (מיזרע); המחנכים חנוך לוין וד"ר ש. לוין, וכן הפרופסור לפסיכולוגיה, ח. קרייטלר. בוויכוח העולו בעיות רפרטואריות ודובר הרבה על הק"ניית ערכים מוסריים, אזרחיים ו"אסתטיים לנוער באמצעות התי"אטרון הטוב.

★ שתי תערוכות ישראליות מעוררות ועכשיו עניין רב בניו-יורק: תערוכת התחריטים של ה"אמן הישראלי הצעיר מרדכי מורה, ותערוכת שטיחים אמנותיים, ש"בארגו בניצרת. שתיהן מוצגות ב"גאלריה של בית-התרבות אמר"ה ישראל. מי מורה הוא יוצא מ"עיראק בן 30, אשר השתלם ב"בצלאל" ובאקדמיה-לאמנות בפי"רנצה. בחמיכת "קרן-שרת לאמנים צעירים".